

Norge, at det var særlig uheldigt, at Mænd sad til Doms, som havde væsentlig Andel i den Strid, som endte med Rigsretsforfølgning; men noget Vigtigt maa erkjendes kan blive Tilfældet her i Danmark, og jeg tror derfor ikke, det kan negtes, at der kan gjøres væsentlige Anker mod Rigsrettens Ordning, og altsaa forsaavidt er det naturligt, at et Ønske i den Retning kan fremkomme.

Men naar jeg nu forsaavidt har erklæret mig enig med det ærede Medlem i disse Grundbetragtninger fra hans Side, saa maa jeg sige til, at det forekommer mig, at der kan gjøres væsentlige Indvendinger mod den Maade, hvorpaa han og ærede Forslagsstillere have søgt at løse den foreliggende Opgave. Naar man erkjender, at det er ønskeligt at komme til Forstaaelse om de konstitutionelle Spørgsmaal, hvorom der har været Strid, naar man erkjender, at der er en Strid, som det er ønskeligt at komme ud af ifølge Overenskomst, ifølge Forlig, saa vil jeg sige, at det forekommer mig, at det er at begynde bagfra, saaledes som ærede Forslagsstillere have gjort, ved at foreslaa Forandringer i Rigsretten. Det, som det forekommer mig maa være det Første og Vigtigste at blive enig om, er angaaende de Grundsynspunkter, hvorom de eventuelle Rigsrettsfager kunne tænkes at kunne komme til at dreie sig. Det forekommer mig, at der er meget Unaturligt i at tænke sig for Alvor at faae en Domstol omdannet og omordnet, saalænge Striden er staaende. Hvis man paa et andet Omraade vilde tænke sig dette, at der fra den ene Partis Side fremkom Forslag om en anden Sammenfætning af den Domstol, som skal dømmes i Partens Sager, saa vil man vistnok finde det meget besynderligt; men i Virkeligheden er det Situationen. Der er ingen Rigsretssag; men der er i Virkeligheden en staaende Strid, og saa længe denne Strid er staaende, er det efter min Opfattelse meget unaturligt at fremkomme med Forslag om Omdannelse af den Domstol, som skal dømmes i denne Strid, hvis man da gjør det for Alvor, hvis der for Alvor skal komme Noget ud af en saadan Sag. Jeg kan ikke forstaa, at man virkelig kan tro, at der skulde kunne være Tanke om at faae de andre Faktorer i Lovgivningsmagten til at gaa med til en Omdannelse af Rigsretten, saalænge der ikke er Enighed mellem Lovgivningsmagtens forskjellige Faktorer, og saalænge man kan tænke sig, at Striden kan blive indanket for Rigsretten. Nu har jeg ganske vist ikke overhørt, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds erklærede, at han mente, at Folkethinget ikke kunde være forpligtet til at gjøre Ansvar

gjældende for den nye Rigsret paa Forhaand, og jeg vil gaa saa vidt, at jeg vil opfatte denne Udtalelse som en Tilfjendbegivelse af en Mening om, at der ikke skulde gjøres Ansvar gjældende, at man ikke tænkte paa at gjøre Ansvar gjældende, altsaa at man i Virkeligheden vilde slaa en Streg over Fortiden, naar man forandrede Rigsretten, og at den skulde træde i Virksomhed med Hensyn til Fremtiden; men saalænge man altsaa vil sige: Det er ikke den Strid, som har været hidtil, som der kan være Tale om at bringe ind for Rigsretten, saa vil der derved ikke være udelukket — tvertimod — at den fremtidige Strid kan komme ind for Rigsretten, den fremtidige Strid, som i Virkeligheden har Rod i samme Uoverensstemmelse som den hidtilværende Strid. Dersom man idag bliver enig om en ny Rigsret, vilde det være fortræffeligt, hvis man havde tillige bilagt Striden, men hvis man tænker sig de samme Elementer tilstede til Strid i den nærmeste Fremtid, som der har været i Fortiden, maa de andre Faktorer og da navnlig Regjeringen spørge sig selv: Maa der ikke nødvendigvis opkomme ny Uenighed og ny Strid mellem Regjering og Landsting paa den ene og Folkethinget paa den anden Side af ganske samme Art som den tidligere Strid, og hvor kan man da tro, at Regjeringen og Landstinget, naar de fornuftigvis maatte bevare dette Spørgsmaal med Ja, kunde finde Beroligelse dæri, at Fortidens Strid ikke bringes ind for Rigsretten, naar Fremtidens Strid bringes ind derfor? Det vil i Virkeligheden være det Samme, som at man vilde binde Regjeringen og Landstinget til at undlade at gjøre, hvad de ellers vilde have gjort og troet at kunne gjøre. Her tager jeg Tingen aldeles praktisk. Det forekommer mig, at man maa kunne sige sig selv, at Regjeringen maatte opfatte Situationen saaledes: Der er desværre ikke Enighed mellem os og Folkethinget; vi maa, som vi før have gjort, og som vi ansæ for rigtig, være fattede paa at handle paa eget Ansvar. Saalænge Regjeringen opfatter Stillingen saaledes, maa den nødvendigvis sige, at den ikke kan være med til at forandre de Regler, som nu gjælder med Hensyn til Bedømmelsen af, hvad der er slet. Man kan ønske, at det kunde være anderledes, men jeg synes, at fornuftigvis kan man ikke tænke sig, at noget Andet skulde ske.

Det er min første og væsentligste Indvending mod dette Forslag, at man som sagt begynder med det, som skulde være Slutstenen; hvis man kom til Enighed om de konstitutionelle Strids-spørgsmaal, hvis man